

Fish Migration Day

14th May 2011

Living North Sea

Vismigratie...
van bron tot monding

‘vrije vismigratie van bron tot monding’

De Noordzee werd ooit geroemd vanwege zijn rijke visstand. Steden werden gesticht en de visserij floreerde. Tegenwoordig staat de visserij onder druk, mede vanwege een afnemende visstand. Om te paaien of aan voedsel te komen moeten veel vissoorten kunnen trekken (migreren). Menselijke barrières, zoals dammen, sluizen en gemalen, blokkeren echter in toenemende mate de zijrivieren van de Noordzee

Veel waardevolle vissoorten leven in zowel zout als zoet water om hun levenscyclus te voltooien. Zeeforel, zalm en paling zijn sprekende voorbeelden. Als deze vissen niet kunnen migreren sterven ze lokaal uit. Dit gebeurt op veel plekken rond de Noordzee. Als er niets verandert zullen er meer vissoorten verdwijnen in de Noordzeeregio. Daarom is het nodig om preventieve maatregelen te nemen die vrije vismigratie mogelijk maakt. Of om in ieder geval de bestaande barrières visvriendelijk te maken.

Het Living North Sea project concentreert zich op de problemen en oplossingen voor vismigratie. Het project wordt gesubsidieerd door de ‘European Regional Development Fund’. Living North Sea is een samenwerking tussen vijftien organisaties uit zeven landen rondom de Noordzee.

European Union

European Regional Development Fund

**The Interreg IVB
North Sea Region
Programme**

Zalm

Fint

Stekelbaars

Elft

Spiering

Zeeprik

Atlantische steur

Bot

Rivierprik

Zeeforel

Paling

Houting

De vissen

Er zijn vele vissoorten in de Noordzee regio die moeten migreren tussen zoet en zout water om te kunnen overleven. Bekend zijn vissen als de Atlantische zalm, zeeforel en de Europese paling. Naast deze bekende soorten zijn er nog talloze andere vissen die migreren, zoals de ernstig bedreigde Atlantische steur, de kleine stekelbaars, prikken, elft en houting. Dit is slechts een kleine greep uit de migrerende vissoorten. Ook andere dieren die migreren tussen zoet en zout water zullen profijt hebben van de te nemen maatregelen om rivieren en wetlands te verbinden met de zee. Omdat ook zij last hebben van versnippering van hun leefgebied.

Migratie problemen

Er zijn verschillende factoren die problemen veroorzaken voor migrerende vissen:

- Kunstmatige barrières: dammen, sluizen en stuwen
- Visserij
- Vissterfte veroorzaakt door waterkrachtturbines en pompen
- Vervuiling
- Verdwijnen en versnippering van het leefgebied

Kunstmatige barrières zijn niet alleen een probleem voor de migratie. Zij zorgen er ook voor dat de rivier achter de barrière zo verandert dat het ongeschikt is als leefgebied voor de vissen.

Over het algemeen wordt gedacht dat migratieproblemen voornamelijk van historische aard zijn. De situatie is juist in de recente geschiedenis verergerd. Onder meer door maatregelen die wij nemen tegen de verhoogde overstromingsrisico's, opwekking van groene energie (waterkracht en getijdenenergie), irrigatie, watertoevoer en afvalwaterverwerking. Al deze ontwikkelingen worden nu als noodzakelijk gezien. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat deze ontwikkelingen in de nabije toekomst afnemen.

Een ander probleem waar het vismigratie betreft, is dat het een onzichtbaar probleem is voor de meerderheid van de bevolking. Er is immers nog maar een kleine groep mensen die afhankelijk is van deze vissen. De schade die veroorzaakt is door menselijk ingrijpen is hierdoor vaak onopgemerkt gebleven. Het is voor de toekomst van deze vissen daarom belangrijk om bewustwording van vismigratie te vergroten.

Migratiebarrière "Haringvlietsluizen" op het benedenstroomse deel van de Rijn en Maas, Nederland

Vrouwelijke palingsterfte bij de waterkracht-centrale Atråfors te Falkenberg, Zweden

Migratieoplossingen

Het project Living North Sea werkt aan maatregelen voor het herstel van goede ecologische omstandigheden voor migrerende vissen in de Noordzee regio. Kijkend naar de problemen op internationaal vlak maakt het mogelijk om prioriteit te leggen bij belangrijke gebieden voor specifieke vissoorten en aanbevelingen te doen voor regionale oplossingen, zoals:

- Innovatieve oplossingen zoeken voor moderne vismigratiebarrières
- vismigratie op de politieke agenda te krijgen van nationale en regionale overheden
- Behouden van belangrijke leefgebieden voor migrerende vissoorten
- vergroten van kennis over migrerende vis bij het publiek

Op de vismigratiedag laten alle deelnemers zien waar ze mee bezig zijn. Lokale en regionale oplossingen op het gebied van vismigratie worden belicht.

Kijk op www.fishmigrationday.eu voor de evenementen op deze dag in Nederland, België, Engeland, Schotland, Denemarken, Duitsland, Noorwegen en Zweden.

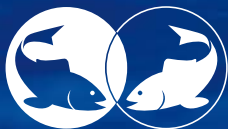

Vispassage Raffelberg, Duitsland

Migrerende stekelbaarsjes in de vispassage van het gemaal Rozema, Nederland

LNS Partners

Living North Sea

Vismigratie...
van bron tot monding

Fish Migration
Day 14th May 2011

www.fishmigrationday.eu

Foto's geplaatst van:

Ingmar Alenäs,
Jan Kamman, Ans Mouton,
Rob Eyton-Jones,
Sportvisserij Nederland

DTU Aqua
National Institute of Aquatic Resources

Association of
Rivers Trusts

UNIVERSITY
OF ABERDEEN

WATERSCHAP
Hunze en Aa's

NINA

Norwegian Institute for Nature Research

Seatrout Fyn

Cefas

FALKENBERG
Find it here

Sportvisserij
Nederland

agv

Johann Heinrich
von Thünen-Institut

THE *Tweed*
FOUNDATION

Environment
Agency

water²net

inbo
Research Institute for Nature and Forest

Waterschap NOORDERZIJLVEST

